

Εισηγητική Ομιλία Χρίστου Τομπάζου

ΚΟΓ ΠΕΟ

28^ο Παγκύπριο Συνέδριο ΠΕΟ

Συνάδελφοι/σες,

Η δημιουργία και η ανάπτυξη του Συνδικαλιστικού Κινήματος της ΠΕΟ, συνδέθηκε και συνδέεται άρρηκτα με τους αγώνες του Κυπριακού Λαού για ειρήνη, πρόοδο και ευημερία.

Η οργανωτική μας δουλειά αποτελεί, ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες, κομμάτι της ιστορικής συγκυρίας σε όλα τα επίπεδα, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά.

Με προσήλωση σε αρχές, με ταξική ανάλυση και δράση, κατορθώσαμε διαχρονικά, στα 80 χρόνια της τιμημένης ιστορίας μας, να διεκδικούμε και να πετυχαίνουμε τους στόχους μας.

Είναι όμως σαφές, ότι χωρίς ισχυρή οργανωτική συγκρότηση, χωρίς την ύπαρξη ενός μαζικού και μαχητικού κινήματος, δεν υπάρχει στέρεο έδαφος για υλοποίηση των στόχων και των επιδιώξεων της ΠΕΟ. Όσο καλές και επεξεργασμένες θέσεις και αν έχουμε δεν είναι από μόνες τους που θα υλοποιηθούν.

Είναι για αυτό που το προηγούμενο μας 27^ο συνέδριο αποφάσισε την πραγματοποίηση Παγκύπριας Οργανωτικής Συνδιάσκεψης, ακριβώς για να ενδιατρίψουμε στα οργανωτικά και να πάρουμε αποφάσεις που θα καθοδηγούν πιο εξειδικευμένα την δράσης μας σε αυτό τον πολύ σημαντικό τομέα.

Η Οργανωτική Συνδιάσκεψη έγινε 1^η Μαρτίου 2019 και ήταν αρκετά πετυχημένη. Παρευρέθηκαν 434 αντιπρόσωποι από όλες τις Συντεχνίες και του κλάδους που καλύπτει η ΠΕΟ.

Έγινε σε βάθος συζήτηση με βάση το έγγραφο που ετοιμάστηκε και το οποίο κάλυψε με επάρκεια όλα τα σύγχρονα ζητήματα που σχετίζονται με την οργανωτική δουλειά. Αναλύθηκαν οι αλλαγές που έγιναν και η μετατόπιση στην απασχόληση από τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα προς τις υπηρεσίες, η συνδικαλιστική πυκνότητα των Συντεχνιών μας αλλά και ευρύτερα του συνδικαλιστικού κινήματος, οι τάσεις που εμφανίστηκαν τα

τελευταία χρόνια με τον πολυκερματισμό του συνδικαλισμού, η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και άλλα.

Έμφαση φυσιολογικά δόθηκε στην οργανωτική ανάπτυξη μέσα από την οργάνωση νέων επιχειρήσεων, αλλά και σε άλλα ζητήματα όπως η λειτουργία των μηχανισμών, η παρουσία της ΠΕΟ στην ύπαιθρο και άλλα.

Για όλα αυτά τα ζητήματα πήραμε συγκεκριμένες αποφάσεις οι οποίες περιγράφονται με λεπτομέρεια στην έκθεση δράσης.

Δυστυχώς τα δεδομένα με την πανδημία που ακολούθησε δεν επέτρεψαν την πλήρη υλοποίηση των αποφάσεων. Το ΚΟΓ έθεσε ξανά ενώπιον των σωμάτων το ζήτημα και ήδη έχει αρχίσει η συστηματική ενασχόληση με στόχο την πλήρη εφαρμογή.

Παρόλες τις δυσκολίες με την πανδημία, βρήκαμε τους τρόπους προσαρμόζοντας την δουλειά μας ανάλογα με τους περιορισμούς που επιβάλλονταν με τα διατάγματα, να συνεχίσουμε να έχουμε επαφή με τα μέλη μας και να λειτουργούν οι μηχανισμοί μας.

Παλέψαμε με την αντίληψη που θεωρεί ως βαρίδι τις συλλογικές συμβάσεις και τις ρυθμισμένες εργασιακές σχέσεις. Είχαμε πολύ σημαντικές επιτυχίες σε αυτό τον τομέα, ως αποτέλεσμα βέβαια σκληρών αγώνων, ιδιαίτερα με την επιβολή νομοθετικών ρυθμίσεων που θα συμβάλουν στην εφαρμογή των Συλλογικών Συμβάσεων στην Ξενοδοχειακή και Οικοδομική βιομηχανία.

Αυτά τα ζητήματα αναλύονται σε έκταση στην έκθεση δράσης, ενώ καλύφθηκαν με σαφήνεια από την εισηγητική ομιλία του Γενικού μας Γραμματέα και ασφαλώς θα περιλαμβάνονται στις αποφάσεις που θα πάρουμε στο συνέδριο.

Μια τάση που παρουσιάζεται τα τελευταία χρόνια και συνδέεται ασφαλώς με τις ενέργειες της κυβέρνησης και της εργοδοσίας για απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, είναι η μείωση της συνδικαλιστικής πυκνότητας. Αν και αυτό αποτελεί παγκόσμιο και ευρωπαϊκό φαινόμενο, στην Κύπρο παραδοσιακά είχαμε ψηλό ποσοστό οργανωτικότητας που έφτασε μέχρι και το 80% περίπου. Σήμερα είναι κοντά στο 50% και παρά την μείωση, συγκριτικά με άλλες χώρες είναι ψηλό ποσοστό.

Ψηλά στις προτεραιότητες της ΠΕΟ και των Συντεχνιών της, πάντοτε είναι η οργάνωση του γυναικείου εργατικού δυναμικού, που τα τελευταία τριάντα χρόνια έχει εισέλθει δυναμικά στην αγορά εργασίας. Οι γυναίκες μέλη της ΠΕΟ αποτελούν σήμερα το 1/3 του συνόλου των μελών. Μεγάλος αριθμός

γυναικών εργοδοτείται σε ανοργάνωτους κλάδους και με καθεστώς ευέλικτης και άτυπης μορφής απασχόλησης. Είναι φανερό ότι η αύξηση της συμμετοχής της γυναίκας στο συνδικαλιστικό κίνημα μπορεί και πρέπει να προέλθει από την οργάνωση των νέων κλάδων της οικονομίας, κυρίως του τομέα των υπηρεσιών.

Μεγαλύτερη αδυναμία παρουσιάζουμε στην οργάνωση νέων εργαζομένων. Αυτό έχει να κάνει κυρίως με το γεγονός ότι οι νέοι, που στην πλειοψηφία τους είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, απορροφούνται σε κλάδους χωρίς συνδικαλιστική παράδοση. Από την άλλη όμως, δεν πρέπει να αγνοούμε και τυχόν δικές μας αδυναμίες στην προσέγγιση των νέων εργαζομένων.

Τέλος, μια άλλη καθοριστική παράμετρος είναι η ανάγνωση και η αντιμετώπιση των πραγματικοτήτων που διαμορφώθηκαν στη σύνθεση της Κυπριακής εργατικής τάξης. Σε βασικούς κλάδους της οικονομίας, κλάδους με παραδοσιακά ψηλή συνδικαλιστική πυκνότητα, όπως πχ η ξενοδοχειακή βιομηχανία και οι κατασκευές, η μη Κύπριοι εργαζόμενοι φτάνουν ή και ξεπερνούν το 50%. Συνεπώς η συνεχής προσπάθεια για οργάνωση και ένταξη τους στα Συνδικάτα, πρέπει να εντατικοποιηθεί. Στοχευμένα, με πρόγραμμα, η κάθε Συντεχνία να αφιερώνει περισσότερο χρόνο προς αυτή την κατεύθυνση.

Συνολικά πέραν από 30% των μελών μας είναι μη κύπριοι. Η συμμετοχή τους σε απεργίες και κινητοποιήσεις που είχαμε ήταν σε ικανοποιητικά επίπεδα. Αυτό είναι μεν θετικό, αλλά υπάρχουν ακόμα μεγάλα περιθώρια στην οργάνωση και ένταξη τους στην καθημερινή δράση του Συνδικαλιστικού Κινήματος.

Συνάδελφοι/σες

Στη βάση της συνεδριακής απόφασης αλλά και της απόφασης της Παγκύπριας Οργανωτικής Συνδιάσκεψης που ακολούθησε, προσπαθήσαμε να στηριχθεί η οργανωτική δράση την περίοδο που ανασκοπούμε.

Προσέξαμε τη λειτουργία των μηχανισμών μας ώστε να καταστούν πιο ουσιαστικοί και αποδοτικοί, με την παράλληλη προσπάθεια αλλαγών της οργανωτικής μας δομής για να γίνουμε πιο αποτελεσματικοί. Σε αυτό το πλαίσιο, προχώρησε η υλοποίηση της συγχώνευσης της Συντεχνίας Οικοδόμων με την ΣΕΜΜΗΚ. Έγινε ήδη το ενοποιητικό συνέδριο και απομένουν τυπικά, διαδικαστικά ζητήματα για την επίσημη εγγραφή της

ενοποιημένης Συντεχνίας που θα καλύπτει πλέον ενιαία τον ευρύτερο χώρο των κατασκευών.

Κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο είχαμε και μια άλλη σημαντική εξέλιξη που επίδρασε στην οργανωτική μας δουλειά αλλά και στην δομή, ιδιαίτερα των Τμηματικών Συμβουλίων.

Με την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ, υποχρεωθήκαμε να καταργήσουμε τα ΕΤΚΑ. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, πέραν των άλλων, να αφαιρεθεί μια σημαντική δραστηριότητα από τα Τ.Σ και τα Επαρχιακά Λογιστήρια. Είναι για αυτό που σε όλες τις Επαρχίες, με εξαίρεση την Λεμεσό, οι Γραμματείς των Τ.Σ δεν είναι πλήρως απασχολούμενα στελέχη, αλλά διατηρούν παράλληλα και τα καθήκοντα τους στην Συντεχνία που προέρχονται. Αλλαγές έγιναν και στους μηχανισμούς των Τ.Σ και των Λογιστηρίων αφού όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, έχει μειωθεί σημαντικά ο όγκος εργασίας τους.

Αξιζει να σημειώσουμε ότι η απώλεια των ΕΤΚΑ δεν έχει επηρεάσει σημαντικά την οργανωτική μας κατάσταση. Δεν είχαμε δηλαδή αξιοσημείωτο αριθμό αποχωρήσεων από τις Συντεχνίες μας για αυτό τον λόγο, ωστόσο πρέπει να παραδεχτούμε ότι αφαιρεί από κάποιο κόσμο που δεν είναι πολιτικοποιημένος ή συνδικαλιστικά συνειδητοποιημένος κάποιο επιπλέον κίνητρο για να εγγραφεί μέλος.

Συναδέλφισες/φοι

Από τα αποτελέσματα που είχαμε στην υπό ανασκόπηση περίοδο, είναι φανερό ότι παρά τα αρνητικά δεδομένα που είχαμε λόγω της κρίσης, αντέξαμε στις πιέσεις, περιορίσαμε τις απώλειες και από το 2016 είμαστε σε πορεία επανάκτησης των δυνάμεων μας. Δυστυχώς η ανοδική πορεία ανατράπηκε το 2020 με την πανδημία και για αντικειμενικούς λόγους παρουσιάσαμε υποχώρηση. Ο τουρισμός που είναι μεγαλύτερος μας κλάδος, ουσιαστικά παραμένει σε αναστολή από τον Νοέμβριο του 2019 με την μείωση στα μέλη και τις συνδρομές να ξεπερνούν το 50% το 2020.

Τα αποτελέσματα στους βασικούς οργανωτικούς τομείς αποδεικνύουν τα πιο πάνω αφού:

(α) Στην είσπραξη των συνδρομών, συγκριτικά με το 2016 μέχρι το 2019 (πριν δηλαδή την πανδημία) έχουμε αύξηση 4.06% ή σε ποσά το 2019 εισπράξαμε 141420 ευρώ περισσότερα σε σχέση 2016. Το 2020 λόγω της πανδημίας είχαμε συγκριτικά με τον προηγούμενο χρόνο, το 2019, μείωση 16.8% ή σε ποσό 610,389 λιγότερα. Οι συνδρομές είναι το βασικότερο

έσοδο στους προϋπολογισμούς μας. Η απώλεια τόσων εσόδων αντιμετωπίστηκε με την λήψη μέτρων, με συναίνεση και με πλάνο έτσι ώστε να συνεχίσει απρόσκοπτα η λειτουργία των μηχανισμών μας.

Η μείωση των συνδρομών δεν οφείλεται μόνο στην μείωση των μελών αλλά και στην μείωση του ποσού της συνδρομής από τα μέλη. Ιδιαίτερα σε κλάδους που επηρεάστηκαν από την πανδημία όπως τα ξενοδοχεία για παράδειγμα, η μείωση είναι τεράστια.

(β) Στην οργάνωση Νέων Επιχειρήσεων, στα τέσσερα χρόνια που ανασκοπούμε, οργανώσαμε 707 έναντι 789, τα χρόνια 2012 – 2016 που αφορούσαν το προηγούμενο συνέδριο. Συγκριτικά ο αριθμός είναι μεγαλύτερος αφού στο προηγούμενο συνέδριο η ανασκόπηση ήταν για πέντε χρόνια ενώ τώρα για τέσσερα. Ενώ δεν είναι ευκαταφρόνητος ο αριθμός των νέων επιχειρήσεων που οργανώσαμε, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που είχαμε, εντούτοις είναι φανερό ότι η αδυναμία μας εντοπίζεται στο γεγονός ότι λίγες από αυτές είναι μεγάλες επιχειρήσεις. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν, παρά τις αποφάσεις που πήραμε, χρειάζεται πιο αποφασιστική προσπάθεια.

(γ) Εγγράψαμε αυτά τα τέσσερα χρόνια 25071 νέα μέλη συγκριτικά με 30964 τα προηγούμενα πέντε χρόνια (2012 – 2016) 30964. Η μείωση αιτιολογείται αφενός γιατί η ανασκόπηση είναι για τέσσερα και όχι πέντε χρόνια και αφετέρου η δραστική μείωση που είχαμε το 2020 (3777 νέα μέλη έναντι 7395 το 2019) λόγω της πανδημίας. Όπως διαπιστώνουμε και στο τομέα των νέων επιχειρήσεων, η πλειοψηφία των νέων μελών προέρχεται μέσα από τις ήδη οργανωμένες επιχειρήσεις. Αυτό είναι μεν θετικό, αλλά από μόνο του δεν θα αναπληρώσει τις απώλειες που είχαμε. Είναι για αυτό που ξανατονίζουμε την σημασία της οργάνωσης νέων επιχειρήσεων.

Αποτιμώντας συνολικά τα αποτελέσματα πρέπει να εκτιμήσουμε την δουλειά που έγινε, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη τις συνθήκες που είχαμε.

Δυστυχώς, η πανδημία μας αφείρεσε προσωρινά από τη δυναμική που έμπρακτα φάνηκε να είχαμε κατά τα πρώτα χρόνια της υπο ανασκόπησης περιόδου.

Έχουμε ωστόσο σημαντικές επιτυχίες πάνω στις οποίες μπορούμε να στηριχθούμε και να συνδέσουμε άρρηκτα την περαιτέρω οργανωτική ανάπτυξη του κινήματος μας με στοχευμένη δράση για επέκταση και καθολική εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων.

Πολλά θα εξαρτηθούν από την δική μας δράση και αντίδραση.

Να αναζητήσουμε την ποιότητα στην επαφή μας με τον κόσμο. Να μην επιτρέψουμε οι δυσκολίες να μας καταβάλουν. Να υπερβάλουμε εαυτούς, να εργαστούμε με αυταπάρνηση. Να υπερβούμε τυχόν φαινόμενα μειωμένης αυτοπεποίθησης, μεμψιμοιρίας, κούρασης, αναβλητικότητας.

Να υλοποιούμε τις αποφάσεις που συλλογικά λαμβάνουμε.

Να συνεχίζουμε να ξεχωρίζουμε για την διεκδικότητά μας, τον ταξικό μας προσανατολισμό, την διεθνιστική μας αντίληψη.

Η λειτουργία των μηχανισμών, η κριτική και αυτοκριτική, ο δημιουργικός έλεγχος, η πειθαρχία, είναι στοιχεία που πρέπει να ενισχύσουμε και να αναπτύξουμε περαιτέρω.

Οι συνθήκες που επικρατούν μπορεί να φαντάζουν και να είναι δύσκολες, από την άλλη όμως είναι συνθήκες που εντείνουν την ανάγκη των εργαζομένων για οργάνωση και συνδικαλιστική προστασία και είναι εδώ που αναδεικνύεται ο δικός μας ρόλος.

Βέβαια το θέμα της οργανωτικής ανάπτυξης δεν αρχίζει και δεν τελειώνει στους αριθμούς.

Σε αυτή λοιπόν την πορεία παρουσιάσαμε και αδυναμίες, τις οποίες προσπαθούμε και θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε, να βελτιώνουμε. Οι αδυναμίες μας, δεν θα μπορούσαν σε καμιά περίπτωση να μειώσουν τα αποτελέσματα που είχαμε σε αυτά τα τέσσερα χρόνια.

Πέραν των μετρήσιμων στόχων, την περίοδο που ανασκοπούμε, αναπτύξαμε μια πολυδιάστατη δράση με κινητοποιήσεις, απεργίες και διεκδικήσεις η οποία περιγράφεται με επάρκεια στην έκθεση δράσης.

Συνάδελφοι/σες

Έχουμε όλες τις προϋποθέσεις, να εργαστούμε σκληρά, στοχευμένα, με σεβασμό στις αποφάσεις που σήμερα θα πάρουμε, σε 4 χρόνια, στο επόμενο μας Συνέδριο, όταν θα κάνουμε τον απολογισμό μας να αισθανόμαστε περήφανοι, να έχουμε ήσυχη την συνείδηση μας ότι κάναμε ότι μπορούσαμε για να υπηρετήσουμε την υπόθεση της τάξης μας.

Κλείνοντας, νοιώθω την ανάγκη να πω το εξής.

Δεχτήκαμε μεγάλη επίθεση. Ας μην την υποτιμούμε. Αμυνθήκαμε οργανωμένα. Ασφαλώς έγιναν ίσως και λάθη. Μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να μην είμαστε τόσο αποφασιστικοί όσο έπρεπε.

Είναι λογικό να υπάρχει σε μερίδα του κόσμου μας, των μελών μας και απογοήτευση.

Αυτούς όμως που πραγματικά έχουμε απογοητεύσει είναι τους ταξικούς και πολιτικούς μας αντιπάλους. Όλους όσους θεώρησαν ότι μας ξεδόντιασαν, μας έκαναν ασπόνδυλους, εξουδετέρωσαν την ικανότητα μας να διεκδικούμε, να παλεύουμε και να κερδίζουμε!

Αυτούς ΝΑΙ! Σίγουρα τους απογοητεύσαμε.

Εμπρός λοιπόν, να απαντήσουμε σε όλους όσους νόμισαν ότι ήρθε η ώρα να ξεφλήσουν λογαριασμούς με το κίνημα μας, ότι, λογαριάσανε λάθος.

Έχουμε ένδοξο παρελθόν. Έχουμε δυναμικό παρόν. Έχουμε ελπιδοφόρο μέλλον! Ενωμένοι, συσπειρωμένοι, σαν μια γροθιά, με πλήρη συνείδηση του ιστορικού μας ρόλου.

Προχωρούμε λοιπόν μπροστά αντλώντας δύναμη από την δύναμη μας που δεν είναι άλλη από τους ίδιους τους εργαζόμενους.

Προχωρούμε υλοποιώντας το σύνθημα του συνεδρίου μας. 80 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΩΝ – ΔΥΝΑΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ